

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Foi'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiul: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu $2\frac{1}{3}$ galbini mon. sunatòria.

Anulu XXXVI.

Se prenumera la poste e. si r., si pe la DD. corepondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 5.

Brasovu 29/17 Ianuariu

1873.

Telegramulu

„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Naseudu 28 Ian. 4 ore 35 m.

Padurile nu suntu districtuali. Contractul nu e facutu. Neprudenti si pripirea tramtitoriuilui de informatiune la „Federatiunea“ nr. 3 e de condamnatu.

Ioachim Muresianu
fiscalulu districtului.

Revista diurnalistica.

Brasovu 28 Ian. 1873.

„Albin'a“ in nr. 3 alu seu dice, ca nu poate trece cu vederea cele ce scrie in ultimulu seu numru 101 din anulu espiratu — mam'a „Gazeta Trans.“ in reprivirea s'a preste trecutu; si reproducandu cateva pasagie scrie la fine: „Nici-o data mam'a „Gazeta“ n'a vorbitu mai dela anima si mai cu minte. (?) Este aceea ce noi pururea amu pretinsu si pentru ce inse nu odata greu si reu amu fostu atacati si chiaru batjocoriti. (?) Unire si disciplinare perfecta a tuturoru poterilor si solidaritatea pana la mòrte, si — nunumai a Ardeleanilor, nu, ci a tuturoru romanilor adeverati din Monarchia! Fiti convinsi, ca — toti tindu la acelasi scopu!!“ — Sub rubric'a urmatòria mai repetà „Albin'a“, ca „oftarile de anulu nou ale mamei „Gazeta“ iau petrunsu la anima si ca le considera esite din anima curata“. „O indreptatiesce la acest'a credint'a, consideratiunea, ca „Gazeta Tr.“ nu se trudesc ca si o farisea a justificá gresielele, slabitudinile, peccatele comise, si a acoperi reulu, ci tocmai din contra, spune curat si luminat, ca — nu mergem bine; ca pre asta cale caus'a si natiunea cauta se patiesca din ce in ce totu mai reu“. —

Multumim „Albinei“ pentru apretiarea ce o face contemplarilor de anulu nou mamei „Gazeta“. Fia ca „conlucrarea comună a tuturoru romanilor din imperiu spre unulu si acelasi scopu“ se nu remana mai multu nici pentru una momentu si nici macaru intr'o singura privintia o dorintia desiréta, ci se se faca fapta prin „unirea si disciplinarea perfecta a tuturoru poterilor nationali“, prin organisarea, intielépt'a si cu tactica grupare, prin delimitarea necesaria, buna si regulata a acestoru poteri, — asia incat se potemu desvoltá in tote punctele si cele mai mici puterea cea mai mare posibila! —

„Telegrafulu Romanu“ intr'unu articulu intitulat „Solidaritate“ se incercă a criticá contemplarile din nr. 2 alu „Gazetei“ despre „betranii si tenerii nostri“ si dice catra fine: „Ne pare cu tote aceste bine, ca in caus'a principala am ajunsu a fi la o intielegere cu, nu scimu betranii seu tenerii dela „Gazeta“ si le dorim ca seu se intereresca seu se imbetranesca si ei, dupa cum -si voru intipui binele pre partea tenera seu betrana, ca se vedemu odata realizata si consolidarea „principiului luptei nostre constitutionale in patria si statu“

Acum nu scimu ce se tienemu de gluma „Telegrafului Romanu“, este ea óre gluma seriosa ori gluma glumetia? Presumtiunea facunduse inse

totudéun'a numai pentru cele mai bune, si noi ne decidemu pentru cea mai din urma gluma si de aceea ne pare bine, ca vedemu pre „Tel. Rom.“ declarandusi singuru contielegerea sa cu „Gazeta“ in punctulu solidaritatii. Fia ca vorbele se se faca fapta, acest'a o asteptam cu dreptu cuventu, fiinduca insusi ne spune la incepulum articulului seu ca: „Ómenii vorbescu de multe ori multe, unele dintrense se implusescu, altele remanu inse numai vorbe“.

Art. acesta intitulat „Solidaritate“ in nr. 3 alu „Tel. Rem.“ finesce inse asia:

„Romanii consolidati, va se dica, intr'e intielegere armonica cu totii, aru face numai decatu progresu cu multu mai mari si mai favorabili ca in 1863—4, ca-ci inteligint'a si natiunea, mai bogata cu esperint'a de atunci, ar' sci se se folosescu incat ce ar' castiga o data se nu mai poate perde, seu se nu i se mai poate disputa.

Romanii prin o porta solida ar' influentia si asupra lucrarilor ce se desbatu si se petrecu in Pest'a. Stabilitatea aru prinde radacini mai ingraba, inse cu acelu adausu placutu pentru totu iubitoriu de ordina, ca amu ave de siguru a ne plange asupra mai putienoru nemultiamiri, ca in impregiurările de facia.“

Lasamu se judece cititorii nostri, deca mai sta „Telegrafulu Romanu“ pe terenulu de dreptu transilvan si politicu nationalu romanu, ori-ca parau sindu pusestiunea nostra da dreptu, care l'amur eseritatu odata in patria, s'au pusu pe terenulu dinainte de 1848?! — — —

„Magyar Polgar“ inca traduse intregu articululu din nr. 2 alu „Gazetai“, er' la fine adauge: „„Gazet'a“ are dreptu; nu este intielegere intre betrani si teneri, unii altor'a suntu contrari.“ „E de doritu pacea; si macaru de ar' veni la viatia pacea si unirea — der' nu spiritulu junimei romane dela 1848 se fia legatur'a incopciatòria, nu acelu entusiasmu alu junetii se faca ca se bata animele june, care aduse preste patri'a nostra atat'a doliu; nu acea junime se reinvia in urmasii ei, ma e de doritu, ca acea junime, care in resbelulu libertatii patriei nostre tendea catra tiente straine (?) se o acopere uitarea si velulu intunerecului, si reminiscentie de aceste se nu conturbe pacea dintre natiunile sòcie“.

„De o junime cu cugete nobile si care se inspira de pacea intre natiuni au lipsa romanii si pe urmele acestiei mai multu bine vomu ajunge, decat pe ale celei betrane — pe cari numai doreri amu suferit“.

Dér' frate dela „Magyar Polgar“! Tote cate a scrisu „Gazet'a“ despre „betranii si tenerii romani“ le-ai acceptat dicundu: „A Gazetta igazat mond“, numai cu un'a nu esti intielesu. Nu 'ti place, ca „Gazet'a“, a desveluitu junimei romane de astadi imaginea antecesorei ei, a junimei din Campulu libertatii, ca se se oglindeze intr'ens'a.

Sci, iubite confrate, ce faci prin aceea, ca condamni exemplulu acest'a adusu de „Gazeta“, pentru animarea tinerimei romane de astadi? — Recunosci, ca esista in adeveru disarmonia intre romani, betrani si teneri, der' nu accepti singurulu mediu, care mai poate aduce totulu in consunantia, constatezi bol'a, déra respingi vindecarea ei. Dela care alta junime se poate luá exemplu, care altu

principiu conducatoriu la conlucrarea comună constitutiunala pentru apararea drepturilor, salvarea vietiei si a onorei nationale, poate se incaldiésca animele junimei nostre „nobilu cugetatòrie“, deca nu principiul, care a entusiasmato odinióra junimea romana de pe Campulu libertatii?

Luptele fisice de durerosa aducere aminte le amu uitatu de multu, ranele casiunate de catra resbelulu civilu s'au stersu de totu, alta generatiune a crescutu si s'a desvoltat in patri'a nostra; — ce a mai remasu din 1848 suntu numai principiale, cari au traitu, s'au manifestat si combatut in anulu acela alu redesteptrarii tuturoru popórelor de pre continentulu europeanu. Principiale bune suntu eterne, suntu momentele absolute din vieti'a si desvoltarea popórelor. Dér care va dice, ca principiul libertatii si alu egalitatii de dreptu alu poporului romanu, principiul armoniei puterilor sale si principiul concordiei si pacei cu tote celealte popóra,

— de care a fostu patronsa si adunarea romana nationala din 1848, este reu, stricatiósu patriei si libertatii ei, si ca nu este demnu de „nobil'a cugetare“ a junimei romane de astadi, acel'a nu poate fi campionulu libertatii comune, cu atatu mai pucinu alu concordiei intre natiunile patriei, alu pacei si fericirei acestei'a, cumu vrea se ni se prezente „Magyar Polgár“.

„Kronstädter Zeitung“ inca traduse articululu numitu alu „Gazetei“, inse fara alu mai criticá din partei.

Graeciu, diu'a de anulu nou 1873.

Unu anu se mai retrase la vechi'a resedintia In spatiulu fara margini alu tempului pasat, Intrandu din asta óra in strinse referintia Pre calea istoriei, cu totu ce'n lume a statu.

A. Muresianu.

„Anu nou fericit“! Acest'a este expresiunea de gratulare cu care omenimea saluta visita flicarui anu.

Si ce este unu anu in vieti'a omenimei?

Unu atomu din mass'a universului. Unu picuru din fluidulu marinu. Chiaru periodele ce compunu vieti'a popórelor nu suntu decatu millimetri din meridianulu tempului . . . Anulu este una mesura neinsemnata din infinitulu tempului, unu singuru „tour de vals“ ce-lu percurge planetulu nostru in eternulu seu d'antaiu, inse totusi unu „grand géant“, de a cuprinde in sinulu seu momente epochale, evenimente abile de a conditiona popórelor una vietia vigurosa si poate unu venitoriu mare, eternu, ori de a le decretá una vietia de suferinta si patimele seu chiaru mòrtea . . .

Sosirea unui anu nou ne ofera cea mai eminenta ocasiune de a face revie preste tabourile anilor espirati; ma ne solicitáza a visita tote cele mai memorabile acte ale trecutului; Involuntariu ne preocupa fort'a de meditare si contemplarea celor espirate. Esperimentarea, (acestu instructore si reformatore gigant alu civilitatei) si analisarea evenimentelor trecutului, suntu cele mai plausibile mediuloci, de a desvalui calea ducatorie in palatiile combele venitoriului, si astufeliu a facilitá progresulu civilisatiunei omenesci si prosperitatea popórelor.

Trecutulu contine cheia presentului si oglinda venitoriului — dice istor. Rotteck. —

Si romanulu, ce oglinda -si poate forma din ruinele trecutului? Ce cheia pentru presențu; candu -si va analiza vieti'a de 16 seclii, candu va cumpani suferintele si patimile, candu va asculta si op-

tele vailoru Daco-Romane ce si astadi se paru a deplange acele tipete infriosiate, miseria amara, si tirani'a ce apasá pre poporulu blandu pana la desparo?

La ce lumina pote se se astepte pentru venitoriu, candu orisontulu trecutului seu e lipsit de stele luminatore si despiciatore de tenebritatea in care innotá? Ce consequentia pote se deduca, candu trecutul i fu de atatu meschinu, ma chiaru si presente nu ni oferă numai unu tablou tragicu despre romanime, ce stirnesce privitoriu impariale cele mai emotionate sentimente de compatimire?!

La aceste intrebari bardulu ne respunde in tonu tare profeticu:

Venitoriu de auru Romanimea are
Eu prevedu prin seclii a ei inaltiare.

Da! are dreptate poetulu! Chiaru trecutul nostru sarbedu, chiaru prob'a ce ni-o puse geniul poporalor, care fu suportata cu atata fortia si bravura, ne garantéza cu destula securitate venitoriu, ne constatéza inmortalitate, si ne consantiescu profeti'a poetului. —

Un popolo provato non muore. —

Unu poporu ce a portat in grumadiulu seu atati secli celu mai ominosu jugu, jugulu terorismului, jugulu tiraniei — inse fara a i se frange energ'a, fara a i se langed'i vitalitatea, — nu pierde in veci; Unu poporu ce a trecutu prin botezulu focului si alu sangelui este eternu ca si stancile Carpatilor si undele Istrului. Inmortalitatea ni se garantéza prin poterile forti, si otielite prin luptele inversiunate ale trecutului, luptele pentru existentia.

Aceste suntu convictiunile si credenti'a Romanimei. Numai catu aceste debe adjutate si comitate de fapte, de vointia firma, de perseverantia, resolutia si una activitate admirabile in tota direcțiunile.

Dér' se lasamu trecutulu departatu, ca-ci sunririle-i suntu pré amare. Se lasamu de una camdata si venitoriu si se ne ocupamu mai deaprope de anulu espiratu.

Cu nemicu n'amu poté depinge mai fidelu tabloului anului espiratu decatu cu cuvintele lui Muresianu:

S'a dusu unu anu de lupte de spaima si dorere Lasandu ca si procel'a ruini preste ruini In veri si care parte indreptu a mea vedere Nu vedu decatu fientia, cu ochi de lacrimi plini.

Nu se potu afla expresiuni mai nimerite decatu aceste, cu cari se se depinga mai precisu starea precaria in care saluta Romanimea anulu nou.

Dér' nu suntu noua aceste suspine ale romanului respicate din lir'a bardului seu. De seclii multi numai astufeliu inmormentéza densulu anii vechi; numai din astufeliu de catene e compus trecutulu seu. Nu sciu candu-i va sosi si densului una ora mai fericita, momentulu adencu oftandu, candu se pota esclamá si densulu cu anema contenta si liniscita: „Anu nou fericitu“!

Inse cup'a suferintelor amare se pare a fi departe de fine . . .

Starea romanimei e totu deplorable. Viétia-i ne spune ca patimesce cumplitu. Are unu teritoriu intinsa de preste 8,000 mile. Numera preste 12 milioane romani si cu tota aceste e debila, amalata. Lipsesce medicamentulu datatoriu de fortia vitale.

Fortia consiste in unire, er' unirea produce fortia. Aceste doua suntu doi poli, in care se intiepenesce osia poporului, precum mintea si anem'a suntu polii omului.

Si ca se incunguramu invinurile ce ni s'ar face din partea supra-poternicilor domni de astadi, ca amu face crima, tradare de patria si cene scie ce; --- debe se declaramu ca nu de unire teritoriale vorbim aice, ci de unirea in cugete, in semiente, unirea in tota lucrare literarie si scientifica, pre care singuru se baséza salutea nostra; unirea la care suntemu avisati prin unitatea originii, a limbei, a datenelor, a moravurilor ce constitue unitatea unui poporu, intregitatea unei natiuni.

Unirea in romanismu, in activitatea pentru promovarea culturei nostre, pentru ameliorarea, revinderei starii sociale, economice, si industriale a poporului. Acésta este unirea, care o dorim, dupa care oftamu si dupa care insusi dreptulu naturei ne fortiaza a reclama.

Spatiulu unui scurtu articolu nu ni permite a ni demite in analisa avantajilor nostre din anulu espiratu; cu atatu mai pucinu a celor ce privescu

asia numit'a nostra stare politica. Acésta o lasamu chiaru asia, de nu mai rea, cum amu aflat-o cu unu anu inainte. Acestu asertu nu este esageratu, nu e pessimistu, ci portretatu dupa tabloului din realitate. Tempulu e de asia! . . .

Inse se ne re'ntorcemu privirea la avantajiale spirituali, literarie scientifice. Progresul nostru in asta directiune, — in considerarea miseriei nostre materiali, si in specia la romanii din Daci'a centrale, — in consideratiunea multoru si multifarieloru relatiuni nefavorabile — potemu sustiené, ca a inaintatu . . . Este bene de consideratu, ca totu incepertulu este greu, si ca noi nu suntemu prea departe de incepertu. Precandu alte natiuni progreséza pre asta cale de seclii, noi amu incepertu numai mai eri alalta eri.

Numai mai departe pre asta cale, singura abile de a ne duce la scopu, la realizarea sacrelor nostré aspirari; uniculu mediulocu securu de triumfulu venitoriu nostru de auru. Pre asta cararussia vomu progresá incetu, der' cu atatu mai securu. Nemicu se nu ne descuragiéza, nemica se nu ne prohibiteze. Di si n'opte, se fumu la lucru: Cu curagiu, iubire, energia, patientia de feru si neinterruptu debe se contribuimus din tota poterile la inavutirea scientieloru, artelor si a literaturei nationale. Facundu acésta, se conspire inimicu nostri chiaru cu infernulu, nu ne voru poté strica nemica, nu ne voru poté impedece victoria causei nostre. Cu armele scientiei, si cu forti'a spiritului i vomu combate, i-omu invinge si demascá inaintea lumiei si a civilizatiei, er' venitoriu ni va fi fortificatu pentru eternitate.

Deci „anu nou fericitu, scumpa Romanime! curagiu, taria si perseveranta in lupta“!

Inse nu potemu fini cu atata . . .

Recapitularea celor petrecute din anulu espiratu si cumpamirea progresului cu pierderile nationale, ni virescu suspine in sinu si ni scalda anim'a in doreri.

Cum amu poté se ne despartim de acestu anu fatalu, in care plangemu pierdere a celor trei din cei mai mari apostoli ai romanismului, fara a le mai versá una lacrima pre mormentu?! Trei din cei mai mandri luceferi, ce luminá orisontulu romanismului, au apusu pentru totu deun'a!!! — Literatur'a romana plange pierdere parentelui, pre regele seu. Poesia romana plange pre unu altu rege, pre rivalulu lui Lamartine. Profetulu, care ne invetia:

Catu vomu fi toti in unire
Nu ni frica de perire,
Neci de ur'a ce desbina
Neci de sabi'a cea straina
Neci de amar' asuprise
Neci de lantiuri si rapire.

ne-a parasit s'au dusu. A amutitu, s'a sdrobitu lir'a, ce ne canta odata: — Cum se fumu liberi. —

Dér' nui destulu atatu. Carpatii, templulu lui Marte, s'au imbracatu in hain'a de gele. Plangu pierdere celu mai mare pretu, pre regele Carpatilor. Libertatea si democratia, aceste doua copile gemene, si-a pierdutu pre unulu din cei mai mari apostoli . . . Se spunu cene au fostu acesti trei regi ai romanimei? Ce romanu nu i cunoscé? A cui anima nu se scalda in doreri la pronunciarea lui Eliade, Bolintineanu si Iancu; mai vertosu candu si aduce amente de starea loru triesta, in care s'au aflatu, candu ni-au parasit. Densii si au sacrificatu totu ce au avutu mai scumpu in lume, pentru natiune, pentru salvarea romanimei: mintea, anem'a si vieti'a. Resplat'a li-a fostu abandonarea, persecutiunea si miseritatea!!!

Asia e sórtea lumiei! Asia e sórtea ómenilor mari! Istor'a omenimei e plina de asemene exemplu . . .

Fu fatalu, de trei ori fatalu acestu anu; Mai remas'au in loculu acestor regi altii, cari se ne consoleze in tempi de nacasuri si sufereantia; cari cu geniurile loru sublime se ne faramece animele, se ne inspire incredere si patriotismu; cari prin dulcele si sublimele accente se ne descepte eroismulu anticu, se ne depinga marirea strabuna, se ne imbarbateze la fapte mari gloriose si salvatore de venitoriu romanimei!!!

Se speramu, ca dă!

Depunendu cate una cununitia udata in lacrime pre mormentele acestor trei romani, mai repetiescu o data:

„Anu nou fericitu scumpa Romanime! si una legiune de Eliadi, Bolintineni si Iancu“!!

Publiu.

Fagarasiu in 22/1 1873.

Domnule Redactoru!

In urm'a provocarei din nr. 101 anulu trecutu alu pretiuitului d-vostre diuariu, de a se publica documentele relative la uneltilor si coruptiunile, ce s'au succesi in acestu districtu cu ocazia alegerilor dietali, vinu a ve tramite aici spre publicare cateva documente in copia, a caroru originale se afia la mene.

Alu d-vostre stimatoriu

A. Densusianu
advocatu.

, COPIA. Dnului advocate Arone Densusianu ca presiedinte alu „clubului nationalu romanu in Fagarasiu.

./. In alaturare /. am onore a Ve comunicá o copia a unei obligatiuni incheiate intre alegatorii romani din Siercaiti'a, si intre candidatulu de ablegatul dietale Alesandru Maday; obvenindu ca martori in acesta obligatiune, dupa cum probéza chiaru copia ei, advocatulu Ioane Romanu si Ioane Cepesiu. —

Originalele acestei obligatiuni se afia in man'a primariului comunei Siercaitia.

Prin acésta obligatiune se cortesira 106 voturi romane — mai toti censualistii — din Siercaitia pentru numitulu candidatu Maday, cari mai inainte fura fora esceptiune aplecati a subscris protestele pasivistilor romani. —

Deci bene-voiti a face intrebuintare la tempulu seu de acestu actu seducatoriu, ca publicul roman preste totu se fia odata in modu evidinte informatu despre acei barbati, ce se pretindu a fi „romani si buni nationalisti“, ca cum acestia luera pe sub mana in detrimentulu bietului poporu romanu pre usioru creditoriu, si seductivu. —

Fagarasiu in 15 Dec. 1872.

Theofilu Francu m. p.
membru alu clubului nationale.“

COPIA „Alolirt ezennel Siarkaitza községe képvislete kivánságára jelen sorain renden kijelentem: miszerint a fiskusnak mint felperesnek Sarkaitza község mint alperes ellen erdő szabályozás czimén fenn forgo urbéri perét érdeklöleg nyert írománykezü felvilagosítás, és meg győződés alapján az ügyet a község részére anyira tisztának, igazságosnak tartom, hogy egyszersmind megnuytatásul magaman azon kötelezettséget válahatom, hogy a menyiben ezen ügy a legfelsőbb törvényszékhez jutna fel, minden ezen ügyben szükséges lépéseket a leg lelkiesmrétesebben épen ugy meg teendek, nimtha az ügy saját személyemet érdekelné, 's teljes reményemet fejezhetem ki az iránt is, hogy ezen ügy a leg kedvezőbb megoldásra fogom juttathatni.

E czélból közremüködni volt képviselőjelölt Bruszt Ignátz is ünnepélyesen igéri. —

Fogaras 1872 December 14-én.

D-r Maday Sándor mk.
h. köz és válto ügyvéd és Fogaras vidék felső kerületének követjelöltje.

Bruszt Ignátz mk.

Martorii:

Ioane Romanu m. p.

Ioane Cepesiu m. p.“

(Adeca Maday se léga, ca va lucra pentru castigare procesului Sarcaitiei cu fisculu in caus'a regularii padurilor asia, ca cum ar' fi alu lui, si da sperantia, ca i pote castiga deslegarea cea mai favoritoria la supremulu trib. judecatorescu, candu va veni acolo.)

(Va urma).

Hei! Pe la noi se mai vorbesce desu, ca la alegerea lui Maday d. Popenieciu ar' fi pus la punga 2000 fl., comun'a Veneti'a inf. 800 fl.; collegatorinu de dare 100 fl., Comanici, dir. scolei centrale din Veneti'a inf. 150 fl.; si ca intre Her-

seni si Illeni ar' fi batutu poporulu pe Maday si i ar' fi luat o laditia cu bani; er' acum, ca Benedek ar' ambla pe sate cu carrele cu butoie de rachi, ca se fia alesu, se faca legi in diet'a din Pest'a, pentruca Maday nu ar' fi verificatu, fiindu ca s'a tramsu protestu in contrai. Suntu adeverate ore tute aceste? Ore scie comitetulu din Sibiu, ca in Ohaba alegatorii lui Maday bendu rachi in scola inca au sfarmatu bancele, incatu invetiamantul trebue se patimesca? N'a, der', er' le vine vechul la eroii coruptibilitatii. Vomu vedé pentru ce victorii voru capata cunun'a biruintii lui Juda iscaroaneanu. Red.

In diet'a din Pest'a se continua desbaterile budgetarie. La budgetu -si facu stapanii concessiuni, der' candu vinu cestiuni privitorie la interesu intre proprietari si poporu, numai catu concede intercessulu celor d'antai, si dupa invoirea loru prealabile se decide a se preface in legi. Asia se facu d. e. cu redactarea §§-loru 14 si 25 ai legei despre colonisti, cari se primisera in sied. din 16 Ian. in nou'a redactare a comisiunii.

Diuariele scriu, ca min. de interne Thot va face locu altuia, si cu incetulu se apropia si ministeriul Sennyei.

In cislaitani'a s'a asiediatu reforma de alegeri directe si se scornesce, ca s'ar' fi aprobatu si de imperatulu; ince de alta parte c. Belcredi inca dede petitiune in contra introducerii legii, pe care Mai. S'a o tramise regimului.

Se crede, ca in 2 Fauru se va presenta senatului imperiale.

— Una telegrama in „N. fr. P.“ din Vien'a descopere, ca in confer. deakiana in Pest'a croatulu Stoicovits vorbisce germanesce, descoperindu, ca foile vienese au obrasnici'a a lati fam'a, cumca unu min. ung. (Zichy) se va tramite in Croati'a spre a face ordine acolo. Asta, dice, ar' insemana suspandarea constitutiunei de facia. Se plange, ca fóia lui Lonyay (P. L.) numi pretensiunile deputatiunii regnicolarie croate „nerusinate“ si intréba pe min. presied., ca ce mai cugeta a face cu caus'a croata? Szlavy respunde, ca nu va face nemica pana ce se voru fini pertractarile deputatiunilor, si ca cea ungr. va tiené sied. luni; er' despre fama dice, ca numai dreptulu si legea voru fi normative in actiunea lui. Asia croatii nu mai potu suferi traganarile cu caus'a loru; — ca si serbii, cari vediendu, ca comissariulu Majthenyi are misiune a le castra constitutiunea cea nationale bescericésca, fiinduca aristocratilor li se pare pré nationale democratica, pré republicana, nu mai voru a se demite neci la pertractari concessionarie, ca-ce voru numai ai imparechia spre ai slabii, ca se pota viri vreun § cu usia deschisa la maghiarisare si la regimentu aristocraticu dictatorialu, cum le a succesu la sanctionarea pentru congressulu si constitutiunea bescericiei, a ceilalte metropolie. —

Bismark ca cancellariu imperiului Germaniei si min. de externe merse la Berlinu se fia facia la desbaterea bugetului de externe. Elu ca cancellariu are missiunea a stringe curelele unitatii Germaniei, ca dór' se va pota intr'oduce contrali-sarea in Germania sub unu singuru ministeriu germano-prussu, déca nu merge cu celu prusso-germanu, care nu place statelor, ce pretendu numai decentralisarea federalistica si autonomica, pe care Prusi'a vre se o topesca pe incetu in centralismu si inca absolutisticu, déca le va succede suveranilor de o pandia. —

Interesanta este cuventarea, care a si tienut'o principalele Bismark in siedint'a deputatilor din Berlinu cu ocasiunea desbaterea despre etat-ul ministerialui din afara. In cuventarea acésta accentuáza Bismark, ca intre densulu si ministrii ceilalti nu esista disonantia, ca elu nu a depusu por-

tofoliul, ca ministrul prusescu pentru aceea, ca ar' fi cadiutu cum se dice, victimu unoru intrigari.

Bismark dise: „La noi este posibilu numai unu ministeriu guvernamentalu si ca se vorbescu din anima: regalul, care pota se mérge, urmandu opiniunei guvernamentale a Monarchului aci cu una, aci cu alt'a dintre partite“. Aceste cuvinte ale princ. Bismark suntu incarnatiunea centralismului stricatosu, care vine acuma se bantuie Germania. Cuventarea lui Bismark o vomu judeca'o mai deaprope in nrui venitori. —

Spre indreptariu.

Repusuri: Publicu polemie numai pe catu sum deobligatu prin legea pressei; mai incolo, cine vre a dupica si reduplica, o pota face in adausa la „Gazeta“, déca va tramite pretiulu pe cota 20 fl. seu 10 fl. pa 1/2 cota; acesta o pretende intercessulu publicului, care nu cetesce bucurosu polemie lungi si personali, ci de lucruri nationali si in prima linia de cele urgente si mai generali, si numai dupa acesta cele particulari.

ROMANIA. Bucuresci 26 Ian. n. 1873.

Expositiune de belle arte: „Societatea amiciloru belleloru arte a arangat prim'a expositiune in Romani'a de cele mai frumose tabouri de pictori straini si romani, obiecte de sculptura, mobile, vase, arme de anticitati parmentene si straine, portrete vecchi, desemne numerose de anticitati si costume ale Romaniei nationali, broderii tiseturii s. a., cari tote in multimea loru reprezinta gradulu culturii artistice a Romaniei numai celu de facia, ci si celu trecutu. Diece sazone in Otelulu Herdan suntu deschise publicului cu pretiu de intratu unu leu nou si dura pana in 15 Februarie vechiu.

Expositiunea se deschise solennelu in 30 Dec. 1872, candu Domnulu si Dómna fura primiti cu multumire pentru sprijinulu societatii de catra comitetulu directionale compusu din dd:

Presedinte, Grigorie C. Cantacuzino.

Vice-presedint., T. Amanu, C. Esarcu.

Membrii: G. Tatarascu, C. Boliacu, A. Odobescu, D. Berindei si N. Grigorescu.

Directore administratore, C. Stanescu.

D. C. Stanescu directorele administratore alu societatii a facut reportulu in expressiunile cele mai imbucuratorie, din care noi extragem numai passagele urmatóre:

Prea inaltiate Domne,

Primulu actu prin care societatea amiciloru belleloru arte din Romani'a a curat a se manifesta si a se afirma inaintea publicului, s'a indeplinitu. Expositiunea proiectata s'a deschis — D'acum inainte publiculu judecandu-o, ne va spune prin apreciarile sale déca si programulu ce ne-am propus este indeplinitu. . . .

Numerulu obiectelor a fostu atatu de mare in catu noi, cari la inceputu ne multumisem numai pe trei sali pentru instalarea expositiunii proiectata, a trebuitu se preparamu si se deschidemu noue sali, si este certu ca pentru a da satisfacere tuturor amatorilor si in acelasi timpu spre a completa cu totulu programulu nostru, ne va mai trebui a deschide inca doua seu trei sali.

Si tote acestea suntu resultate ale initiativelor private, fara nici una ingerintia guvernamentale. Bunu auguru pentru viitorulu societatii amiciloru belleloru arte; fericit simptonu de selfguvernamentu.

Pe candu galeria statului din Bucuresci abia coprinde 2 sali, pe zidurile caror suntu inca multe goluri si multe opere de unu meritu forte indoiosu, noi deschidemu publicului astadi, intr'una expositiune organizata in pripa, siese sali consacrate numai picturei, aquarelei, desemnurilor, pastielor, etc., si 3 altele in cari ne incercam pentru a ne indeplini programul, a areta obiecte ce credem ca potu avea unu interesu respectuosu, seu cari potu fi interesante sub punctul de vedere alu artelor aplicata la industria.

Speram, intr'una din salile noastre, ce din ne-norocire no' potem deschide chiaru astadi, a pune

in reliefu unu factu la care publiculu nu face pota in destulu atentiu, acésta este factul acelui instinctu ce esista in poporulu romanu.

Nu-mi propunu, Inaltima Vóstra, a ve face una descriptiune detaliata a expositiunei noastre. Acésta o vomu face la timpu. Nu me potu ince opri pentru a da una idea de valoare expositiunii noastre, de a cita cateva nume scumpe artei si cari figuráza intr'acésta expositiune. In pictura dela betranulu Lucca Carnach, unul dintre siefii scólei germane, si Carlo Crivelli, unul dintre parintii scólei Venetiae, pictori din secolul XV, pana la Tintoretto, Parmegianino, Salvator Rosa, Ferd. Böhl, Frantz Floris, Backhusyin, B. Stommer, Lingelbach, Piazzetta, Vatteau etc. etc.; dintre moderni: Baronu Bello, Gendron Daubigny, Allongé, Veyrassaf, Courtier, Clewassek, Boillieu, Preciosi etc. etc., -si dau man'a figurandu pe zidurile saliloru noastre.

In sculptura, pe langa basrelievu de una mare valoare archeologica pentru noi si cateva statuete antice si din epocha renascerii, pelanga opere decorative remarcabile ca conceptiune si ca executiune, putem inca cită cateva statuie moderne (Klesinger si altii) si reproduciri artistice in bronzu dupa unele din statuile celebre cunoscute, precum si una depunere in momentu sculptata in lemn ce se crede a fi de Baccio Bandineli.

Ca arta aplicata la industria (mobiliaru, faenze, porzelane, armure etc.) si ca obiecte de unu interesu retrospectivu, expositiunea noastră presinta sanitóne numeróse si demne de a atrage atentiunea cunoscatorilor si amatorilor.

Artistii romani, celu pucinu acei din Bucuresci, au respunsu cu totii la apelulu societatii, si déca toti n'au expusu operile loru intr'una egala proportiune, cauza a fostu pe de una parte, ca tablourile unor'a se afia afara din capitala, seu respondite pe la particulari, era ale altor'a facundu, ca se dicem asia, parte integranta din monumentele publice ca picturi decorative, presintau dificultati seu imposibilitati de transportu.

Nu voiu prelungi, Mari'a Vóstra, mai multu acésta scurta dare de séma ce schitau despre caracterile principali ale expositiunii noastre. Ea sta astazi deschisa tuturor si in tempu de una luna si jumetate publiculu, artistii si amatorii o vor putea judeca cu seriositate si in tote amenuntele sale. Speram ca va resulta din tr'ensa ore-care profitu in favorulu scopului societatii de a vulgariza operile de arta in tiéra, de a stimula pe junii nostri artisti deschidiendule nove perspective, de a raspandi in societatea romana gustul frumosului si a lua astfelui parte la acea lucrare generale a carrei tinta finale este; instructiunea si educatiunea nationale, ridicarea nivelului intelectualu si moralu alu poporului.

Maria Sea a bine-voitu a respunde:

Domniloru,

Deschiderea primei expositiuni de arte Mophile de bucuria. Vedu unu mare, unu adeverat progresu intr'acésta, ca-ci numai in una tiéra care infloresce, artele se potu desvolta.

Cultivarea belleloru arte este unul din cele mai puternice midiulce spre a inaltia anim'a si constituie cea mai frumosă legatura intre tote popórele, conducundu-le la cele mai nobile aspirațiuni.

„Am salutat déra cu una viua satisfactiune formarea unei societati care -si propune scopulu de a respondi in tiéra iubirea si gustulu artelor.

„Multumescu acum tuturor cati au luat acésta laudabile initiativa si urezu ca silintele societatii amiciloru belleloru arte se fia incununate de unu deplinu succesu.“

„Mon.“ Mariele Loru, parasindu salónele expositiunii, au bine-voitu a exprima d-loru membri ai comitetului viui'a Loru satisfactiune si a promite ca voru mai reveni spre a examina mai cu deamenuntulu acésta frumosă colectiune de opere de arta.

Ne bucuram de successulu acesta. Ce nu facu reunirile poterilor!

Camer'a Romaniei a votat in sied. din 24 Ian. cu unanimitate una adresa de condonare pentru repausarea imp. Napoleonu III, catra imperatéra si familia. Reprezentanti'a Romaniei, facia cu mărele sacrificia primite din partea Franciei, dede cele mai frumosă expressiuni de simtiulu de recunoscere si consangencitate.

T A B L O U

De situatiunea budgetelor județelor României pe anul 1872.

Nr.	JUDEȚULU (Prefectur'a)	SERVITIULU JUDECIULUI						SERVITIULU DRUMURILORU							
		Venitulu anului 1872		Celtuielile anului 1872		Escendentulu anului 1872		Venitulu anului 1872		Celtuielile anului 1872		Escendentulu an. 1872 ptr. 1873			
		lei	b.	lei	b.	lei	b.	lei	b.	lei	b.	lei	b.		
1	Dolj	338,126	—	266,976	8	71,149	92	71,871	—	131,902	—	—	—	60,185	S'a acop. din fond. judecatal.
2	Gorj	229,849	4	168,406	14	61,442	90	12,600	94	57,220	—	—	—	44,619	06 Idem
3	Mehedinți	315,236	—	241,924	65	73,311	35	27,000	—	48,356	—	—	—	21,365	Idem
4	Argesiu	243,558	47	243,081	36	477	11	58,660	—	58,660	—	—	—	—	—
5	Bacău	315,137	58	195,569	44	119,568	14	359,525	96	345,972	96	13,553	—	—	—
6	Bolgradu	122,196	67	120,444	86	1,751	81	27,340	—	27,340	—	—	—	—	—
7	Botosani	218,587	87	139,262	60	79,355	27	110,878	25	24,400	—	86,478	25	—	—
8	Braila	200,541	61	200,541	61	—	—	132,140	44	132,140	44	—	—	—	—
9	Bazeu	253,374	55	253,374	55	—	—	83,922	—	83,922	—	—	—	—	—
10	Cahul	74,676	42	74,676	42	—	—	68,000	—	68,000	—	—	—	—	—
11	Covurlui	206,175	—	177,211	30	28,963	70	100,377	—	100,377	—	60	—	—	—
12	Dembovita	394,928	58	223,183	94	171,744	64	84,238	29	84,238	29	—	—	—	—
13	Dorohoiu	84,142	18	78,659	88	5,482	30	61,080	11	61,080	11	—	—	—	—
14	Faleiu	143,382	30	143,382	30	—	—	229,674	71	229,674	71	—	—	—	—
15	Ialomita	168,208	47	134,995	99	33,212	48	33,443	19	23,845	61	9,597	58	—	—
16	Iasi	372,395	13	363,346	46	9,048	67	264,687	30	261,007	—	3,680	30	—	—
17	Ilfov	393,751	8	191,690	71	202,060	37	747,778	11	522,478	76	225,299	35	—	—
18	Ismailu	81,023	59	63,819	60	17,203	96	60,457	50	15,955	98	44,501	52	—	—
19	Muscelu	107,374	28	107,374	28	—	—	24,874	58	24,874	58	—	—	—	—
20	Nemtiu	130,572	—	130,572	—	—	—	68,407	25	68,407	25	—	—	—	—
21	Oltu	173,201	24	173,201	24	—	—	180,210	27	180,210	27	—	—	—	—
22	Prahova	739,322	4	425,474	29	313,847	75	192,190	—	180,136	—	12,054	—	—	—
23	Putna	180,064	92	180,064	92	—	—	50,401	1	50,401	1	—	—	—	—
24	Rimnicu-Saratu	122,438	30	121,572	84	865	46	38,842	—	34,310	—	4,532	—	—	—
25	Romanu	100,577	9	93,593	66	6,983	43	44,553	34	40,950	—	3,602	34	—	—
26	Romanati	207,287	47	199,683	3	7,604	44	226,196	70	226,196	70	—	—	—	—
27	Suceava	157,552	78	156,774	92	778	86	39,507	—	39,507	—	—	—	—	—
28	Tecuci	150,314	17	150,314	17	—	—	177,147	81	177,147	81	—	—	—	—
29	Tutova	73,000	—	66,035	5	6,964	95	176,762	—	176,762	—	—	—	—	—
30	Teleormanu	226,371	28	206,455	—	19,916	28	134,550	—	134,550	—	—	—	—	—
31	Vâlcea	196,269	78	196,269	78	—	—	46,600	—	45,160	—	1,440	—	—	—
32	Vasluiu	155,142	74	137,761	20	17,381	54	68,608	—	68,139	50	468	50	—	—
33	Vlașca	241,169	74	241,169	74	—	—	71,535	63	71,535	63	—	—	—	—
		7,115,948	45	5,866,863	01	1,249,085	33	4,074,065	59	3,794,858	61	405,266	84	126,060	06

Nr. 174—1872.

2—3

E d i c t u .

Din partea subscrisului executoru r. judicialu se aduce prin acesta la publica cunoscintia, cumca cu resolutiunea incl. curți judecatoresci r. cu datu Brasovu 30 Nov. 1872 nr. 8656 sa concesu libera licitatiiune a asia numitului edificiu praetorialu din Satulungu (Secele), care este proprietate a comunei Satulungu, Cernatu, Türkös si Bacsfaleu si care se afia improtocolata sub nr. Protocolului fund. 47.

Pentru luarea inainte a licitatiiunei judecatoresci de realitate acestea de edificiu se ordenesa terminulu pe 10 Februarie 1873 inainte de prandiu la 10 ore la făcia locului si acesta sub urmatorele conditiuni:

I. Cas'a acesta se va striga cu 8000 fl. a. v. si sub acestu pretiu nu se va primi imbiare de altu pretiu mai micu.

II. Fia-care licitatoriu seu imbiotoriu are mai antaiu a depune că vadiu 10%, care dupa ce sau finit licitatii'a se va computa licitatoriu ultimu in pretiulu cumparaturii, éar' celorlalți licitatori se va da indereptu indata.

III. Cumparatoriulu realitatii acesteia are se depuna in man'a comisariului diumetate din pretiulu cumparaturii cu vadiumul socotitu la olalta in restempu de 15 dile, éar' a doua diumetate dinpreuna cu 6% de interesu computate dela diu'a licitatiiunii in restempu de 3 luni.

IV. Cumparatoriulu din diu'a licitatiiunei intra in posesiunea realitatii cumparate si in partea lui vinu tōte folosele realitatii, inse totudeodata are de a purta si sarcinile ei.

V. Cumparatoriulu are obligamintea a purta din propriile sale averi tōte spesele, ce voru esi din vendiarea cassei acesteia, precum si cele midiulocite si cele ne midiulocite; Apoi transpunerea seu spesele si tasele transpunerii si ale incorporarii.

VI. Din diu'a in care va lua in proprietate realitatea tōte periculele privescu pe cumparatori.

VII. Dupa esolvirea pretiului cumperarii precum si a taxelor de transprotocolare se va da concesiunea cumparatoriului pentru de a se incorpora realitatea acesta pe numele seu propriu.

VIII. In casu candu cumparatoriulu n'ar sa-satisfac pe deplinu conditiunilor respective, ar' a mana a depuine pretiulu cumpararii, atunci vadiumulu se va declaru că perduto si realitatea se va licita de nou pe spesele si in pericolulu cumparatoriului.

Brasovu in 23 Dec. 1872.

Executorulu regiu judecatorescu
Fridericu Immer m. p.

Nr. 1232/Of. C.

2—3

Concursu.

Spre ocuparea posturilor de notari si vice-notari in cerculu Monorului districtulu Naseudului conform Art. de lege XVIII ex. 1871 § 67 leg-com. si anume.

a) Pentru unu notariu in comun'a mare Monoru cu salariu anuala de 400 fl. si quartieru naturalu.

b) Pentru unu notariu cercualu alu Cercului notariale Budaculu romanu, de care se tienu comunele Budaculu romanu, Ragla, Nusifaleu, Santiona si Sieutiu cu unu vice-notariu cu locuintia notariului in comuna Budaculu romanu, éar' a vice-notariului in Nusifaleu, cu unu salariu anuala de 700 fl., din care are a se plati si vice-notariulu si si quartirulu.

c) Pentru postulu de notariu cercuale alu cercului notariale Gledin, de care se tienu comunele Gledinu Rusimunti si Murarenii cu locuinti'a in Gledinu cu unu salariu anuala de 460 fl. v. a. se escrie prin acesta concursu pana in 8 Fauru 1873. Doritorii de a ocupa ver-care din aceste posturi, voru ave de a si astérne suplicele loru bine instruite

pana la terminulu defiptu la subscrisulu jude procesualu in Monoru.

Monoru in 8 Ianuarie 1873.